

“BIOLOGIYANING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR”

Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 2023-yil 25-noyabr.

ARPABODIYON URUG'LARINING UNUVCHANLIK XUSUSIYATLARI

Mo‘minov Anvar

Termiz davlat pedagogika instituti Biologiya ta’lim yo‘nalishi talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada arpabodiyonning ekish texnologiyasi bo'yicha ma'lumotlar va urug'larning unuvchanligini o'rganish jaryonida olib borilgan tajribadan ma'lumotlar keltirilgan.

Аннотация. В данной статье представлены сведения о технологии посева фенхеля и данные опыта, проведенного в процессе изучения качества семян.

Annotation. This article presents information about the technology of sowing fennel and data from experiments conducted in the process of studying the quality of seeds.

Kalit so'z va iboralar: Arpabodiyon, unuvchanlik, qo'shpista, murakkabsoyobon, antiseptik.

Ключевые слова: фенхель, плодовитость, соединение, комплексный зонтик, антисептик.

Key words: Fennel, fecundity, compound, complex umbrella, antiseptic

O'simlik sifatida arpabodiyon 5 ming yildan ko'proq vaqt davomida ma'lum. Ziravor sifatida insonlar ulardan 16-asrda oziq-ovqat uchun foydalanishni boshladilar. Bu o'simlikni qadimgi Yunonistonliklar uylarida yovuz ruhlarni quvadi deb saqlash odatlari bor edi. U uyda osoyishtalik, tinchlik va qulaylikni ta'minlashga qodir deb ishonishgan. Bu xususiyat unga bekorga berilmagan. U nafaqat har qanday taomni mazali qilib qolmasdan uy uchun antiseptik, mikroblar, bakteriyalar va xavfli viruslarni shavqatsiz yo'q qiladi deb hisoblashgan.

Arpabodiyon (*Anisum*) — ziradoshlar oilasiga mansub bir yillik o'tlar turkumiga mansub. Gullari mayda, oq, murakkab soyabonga to'plangan. Arpabodiyon mevasi qo'shpista meva.

Arpabodiyon hamma joyda, butun dunyoda tanilgan. U deyarli hamma joyda, butun dunyoda yetishtiriladi. Urug'lar taxminan 3 sm chuqurlikka ekilgan. Arpabodiyon ekish odatiy Qator oralig'i kamida 10 sm masofada saqlanadi va o'simliklar orasida taxminan 2 sm oraliq qoladi. Ushbu texnologiya bilan 1 kv.m maydonga taxminan 2 g urug' kerak bo'ladi. Ushbu taxminimizga aniqlik kiritish maqsadida biz arpabodiyon urug'ning unuvchanligini o'rgandik va quyida ko'rsatilgan natijaga erishdik.

Tajriba uchun olingan 400 dona urug'dan 255 tasi unub chiqqanligi yani jami urug'larning 63.75% unub chiqish ko'rsatkichini qayd etdik. Ushbu tajriba mart oyining avvalgi o'n kunligida havo harorati +10,+20,+25 C bo'lganda o'tkazildi.

“BIOLOGIYANING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR”

Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 2023-yil 25-noyabr.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tajriba variantlari	04.03	05.03	06.03	07.03	08.03	09.03	10.03	11.03	12.03	13.03	14.03	15.03
1	-	-	-	-	3	5	8	25	12	16	4	1
2	-	-	-	-	4	6	6	18	9	12	1	2
3	-	-	-	-	1	6	6	13	10	16	2	1
4	-	-	-	-	2	5	6	16	15	22	1	1
O'rtacha	0	0	0	0	2,5	5,5	6,5	18	11,5	16,5	2	1,25

Arpabodiyonning mevasi tarkibida 3,2%, ba'zan 6% gacha efir moyi va 28% gacha boshqa moylar bor. Efir moyi tarkibida 90% gacha anetol bo'ladi. Mevasi va efir moyidan tayyorlangan preparatlar balg'am ko'chiruvchi sifatida qo'llaniladi. Arpabodiyonning yetishtirilishi juda foydali maxsulotlar olinishi uchun manba bulib xizmat qiladi.

“BIOLOGIYANING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR”

Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 2023-yil 25-noyabr.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Джумаев Х.К., “Антэкология” махсускурсиданукувкулланма - Термиз. 2020. 192 бет
2. DORIVOR O'SIMLIK LARNI YETISHTIRISH TEXNOLOGIYASI FANIDAN AMALIY MASHG'ULOTLAR O'. Aluncdov., A. Ergashev, A. Abzalov,
3. M. Yulchiyeva S. Azimboyev Toshkent - “N1F MSH” - 2020.
4. <https://uz.m.wikipedia.org/wiki>.
5. Musa buva o'g S. A. et al. STUDY OF THE INTRODUCTION AND BIOECOLOGY OF BANANA (MUSA) IN KHAZORASP DISTRICT OF KHORAZM REGION //Conferencea. – 2023. – T. 5. – №. 05. – С. 114-115.
6. Hayitov A. E., Aslanova X. G. USE OF STUDENTS' LOGICAL THINKING ELEMENTS IN TEACHING ZOOLOGY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS //Journal of Universal Science Research. – 2023. – T. 1. – №. 10. – С. 166-169.
7. Abdullaeva G. K. A COMPARATIVE STUDY OF THE DISTRIBUTION OF CYANOPROKARYOTES AND ALGAE IN SOILS //Journal of Universal Science Research. – 2023. – T. 1. – №. 10. – С. 67-71.